

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.008/2023/12. szám

A Debreceni Ítéltábla a Szabóné dr. Sipos Gabriella ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – a dr. Varga István ügyvéd (cím) által képviselt alperes neve (cím) alperes ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében az Egri Törvényszék 12.P.20.175/2021/60. számú ítélete ellen a felperes részéről 62. sorszám alatt előterjesztett, 63. sorszám alatt pontosított fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy az állam visel 7000 (hétezer) forint meg nem fizetett kereseti illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 6350 (hatezerháromszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy az állam visel 15 000 (tizenötezer) forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A felperes az alperesi törvényszék előtt 6.P.20.0../201.. számon indított pert (a továbbiakban: alapügy) a M.-i T. mint alperes ellen a M.-i V.-i B. előtt 29.P.25.5../20... számon folyamatban volt perben állítása szerint elszenvedett 300 000 Ft nem vagyoni kárának megtérítése és a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítása iránt. Az alperes a keresetlevél hiányosságainak pótlása során költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő. Az alperes az ezzel kapcsolatos hiánypótlás körében egyebek mellett azzal kapcsolatos nyilatkozattételre hívta fel a felperest a 6. sorszámú, 2013. március 11-én kelt végzésben, hogy hány általa indított polgári per van folyamatban, havonta átlagosan hány pert kezdeményez, 2012-ben hány polgári peres eljárást kezdeményezett, továbbá a per alperesével szemben, illetőleg a per tárgyát képező eljárást illetően hány pert indított. E végzésében figyelmeztette a felperest, hogy nyilatkozat, illetőleg valós nyilatkozat hiányában a felperes rosszhiszemű perlekedését vélelmezi, és megtagadja a személyes költségmentesség engedélyezését a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 85. §-ának (3) bekezdése alapján. A felperes a felhívásra válaszul egyrészt az alperes kizárását kérte: eredménytelenül, másrészt az alperes ismételt felhívását követően sem adott érdemi választ a rosszhiszemű perlekedésre vonatkozó kérdésekre.

[2] Az alperes az ezt követően, 2013. szeptember 10-én meghozott 13. sorszám alatti végzésével megtagadta a személyes költségmentesség engedélyezését. Végzését azzal indokolta, hogy az 1952. évi Pp. 85. §-ának (3) bekezdése alapján a fél nem részesíthető költségmentességben, ha perlekedése rosszhiszeműnek látszik. Kitért arra is, hogy az 1952. évi Pp. 84. §-ának (2) bekezdése alapján a teljes személyes költségmentesség kivételesen és csak abban az esetben engedélyezhető, ha annak hiánya előreláthatólag lehetetlenné teszi a bírósághoz fordulást. A per azonban az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének f) és g) pontjai alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog hatálya alá tartozik, ezért a személyes költségmentesség megtagadása nem akadályozza a kereset érdemi tárgyalásának, ezért a bírósághoz fordulásnak sem. Az esetleges pervesztességhez kapcsolódó költségviselés terhe a felelősségteljes, egyben az eljárásjogi joghiszeműnek minősíthető és a rendeltetésszerű joggyakorlással maradéktalanul összeférő perlekedési gyakorlat kialakításának irányába hathat.

[3] Az alperes az ugyanekkor meghozott 14. sorszámú végzéssel ki is tűzte az első tárgyalás időpontját: 2013. október 8. napjára, majd e tárgyaláson 2013. november 15-re tűzte ki a folytatólagos tárgyalást, majd 2014. február 4-re, végül 2014. március 11-re halasztotta a határnapot az e tárgyalásokon meghozott végzéseivel.

[4] A felperes időközben 20. sorszám alatt fellebbezést terjesztett elő az alperes 13. sorszámú végzésével szemben; a fellebbezés alapján eljáró Debreceni Ítéltábla a Pkf.I.20.754/2013/2. számú végzésével helybenhagyta az alperes végzését annak helyes indokai alapján. A felperes e jogerős végzés 2014. március 10-i kézbesítését követően bár nem jelent meg a másnapra, 2014. március 11-re kitűzött, utolsó tárgyaláson, azonban a tárgyalás napján előterjesztett 37. sorszámú beadványában egyebek mellett akként nyilatkozott, hogy nem kéri a személyiségi jogsértés megállapítását. Ezzel egyidejűleg részleges költségmentesség engedélyezését – annak elbírálásáig pedig a tárgyalás elhalasztását és felfüggesztését is – kérte a 36. sorszámú beadványában, amelynek engedélyezését az alperes az utolsó tárgyaláson meghozott 38/III. sorszámú végzésével ugyancsak megtagadott (e végzést a felperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Ítéltábla a Pkf.I.20.323/2014/2. számú végzésével hagyta helyben).

[5] Az alperes a 38. sorszám alatt 2014. március 11-én meghozott ítéletével elutasította a keresetet, egyben kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak 36 000 Ft le nem rótt illetéket. Az ítélet illeték mértékével összefüggő indokolása rögzíti, hogy a felperes az eredeti kereseti kérelmében a személyiségi jogsértés objektív szankciójaként a jogsértés bírósági megállapítását, valamint az alperes 300 000 Ft összegű nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését kérte, amelyhez viszonyítottan az eljárási illeték az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének b) pontja és 42. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján 36 000 Ft. Ugyan a felperes leszállította a keresetet, és csak a kártérítési követelését tartotta fenn, e körülménynek nem volt hatása az eljárási illeték mértékére, mivel az Itv. 41. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint az eljárás tárgya értékének a felek által történő leszállítása vagy annak utólag alacsonyabb összegben történő megállapítása esetén az illetékalap mérséklésének, ha e törvény kivételt nem tesz, nincs helye.

[6] A felperes – immáron csak 190 000 Ft kártérítésre és az illetékre kiterjedő – fellebbezése folytán eljáró ítéltábla helybenhagyta az alperes elsőfokú ítéletét a Pf.I.20.324/2014/12. sorszám alatt meghozott ítéletével, visszautalva az elsőfokú ítélet helyes

indokaira. A felperes ezt követően felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a jogerős ítélet ellen, azonban a Kúria hatályaiban fenntartotta a jogerős ítéletet a Pfv.IV.20.768/2015/6. számú ítéletével. A felperes az ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésben is részleges költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő, amelyet az alperes ismét megtagadott a 44. sorszámú végzésével (amelyet a Debreceni Ítéltábla a Pkf.I.20.593/2014/2. számú végzéssel hagyott helyben).

[7] A felperes eredetileg a Sz.-i T.-en P.20.1../20... számon folyamatban volt perben 2018. október 1-jén keresetkiterjesztésként előterjesztett, majd ugyanitt önálló keresetként P.20.8../20... számon fenntartott, azonban áttétel folytán előbb az alperesi törvényszéken P.20.6../20..., azt követően pedig kijelölés folytán a Ny.-i T.-en P.20.8../20... számon (a továbbiakban együtt: előzményi ügy) érvényesített keresetében 18 000 Ft vagyoni kártérítés és ennek 2016. május 4-től számított kamata, valamint 50 000 Ft méltányos elégtételt biztosító kártérítés és ennek 2014. március 11-től számított kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a jelen perben is előterjesztett keresetének megfelelően. A Ny.-i T. azonban az 1.P.20.8../20../12. számú végzésével megszüntette az eljárást, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 12 700 Ft perköltséget, mivel a felperes igényének érvényesítése fizetési meghagyásos útra tartozott. A felperes e végzéssel szemben előterjesztett fellebbezése alapján eljár Debreceni Ítéltábla a Pkf.I.20.077/2021/2. számú végzésével helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését, és kötelezte a felperest további 6350 Ft perköltség alperesnek történő megfizetésére.

[8] A felperes a keresetlevél előterjesztéséhez fűződő joghatások fenntartásával kibocsátani kért fizetési meghagyás ellen benyújtott ellentmondás folytán perré alakult eljárás során megismételt, jelen kereseti kérelmében 18 000 Ft vagyoni kártérítést és annak 2016. május 4-től számított kamata, valamint 50 000 Ft méltányos elégtételt biztosító kártérítés és annak 2014. március 11-től számított kamata, továbbá perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozása szerint az alperes 18 000 Ft-tal több illeték megfizetésére kötelezte, mint amit az alapügyben véglegesen fenntartott, a kizárólag 300 000 Ft nem vagyoni kártérítési igénye alapján kellett volna, de az is jogsértő volt, hogy azt megelőzően tüzték ki a tárgyalásokat, hogy jogerősen elbírálták volna a költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét.

[9] Az alperes ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását. Hivatkozása szerint eljárása megfelelt a jogszabályoknak, és nem sértette meg az alperes eljárási alapjogait sem.

[10] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével elutasította a keresetet, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 60 000 Ft perköltséget.

[11] Az ítélet indokolásában ismertette Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXVIII. cikkének (1) bekezdését és az Emberi Jogok Európai Egyezményének VI. cikkét mint a tisztességes peres eljárást garantáló rendelkezéseket. A 14/2004. (V.7.) AB határozat szerint a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye. A 6/1998. (III.11.) AB határozat szerint pedig az Alkotmány (Alaptörvény elfogadását megelőzően irányadó) 57. §-ának (1) bekezdése szerinti tisztességes

eljárás (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak itt megkövetelt tulajdonságai közül, hanem az idézett alkotmányi rendelkezésben foglalt követelményeken túl az 57. § többi garanciájának teljesedését is átfogja. A per tisztességes lefolytatásához való jog az eljáró bírósággal szemben azt a követelményt támasztja, hogy az eljárási törvény valamennyi előírását betartva járjon el. Az elsőfokú bíróság ezért azt a megközelítést alkalmazta, hogy maga az eljárási törvény állít fel törvényi vélelmet amellett, hogy a fél vonatkozásában be is következett a méltányos elégtétellel ellensúlyozható hátrány.

[12] A bírósági jogkörben okozott kár körében pedig a bírói és alkotmánybírói gyakorlatot idézve azt tartotta szem előtt, hogy az eljáró bírósággal szemben indított kártérítési per nem jelent új jogorvoslati fórumot a fél számára a kedvezőtlen döntést tartalmazó jogerős ítélet vizsgálatára. Ugyanakkor valamely ítélet jogereje, illetve annak mindenkire kötelező volta nem zárja ki, hogy a károsult a bírósági határozat tartalmával kapcsolatos, bírósági jogkörben okozott kára megtérítésére irányuló igényt érvényesítsen, illetve az e tárgyban eljáró bíróság a kártérítés együttes törvényi feltételeinek teljesülése esetén az okozott kár megtérítéséről is határozzon. Nem mellőzhette ugyanakkor annak figyelembevételét az egységes jogalkalmazási gyakorlat alapján, hogy valamely bíróság kártérítési felelősségét csak kirívóan súlyos jogalkalmazási vagy jogértelmezési tévedés alapozhatja meg (BDT2008. 1817., EBH2001. 526.), és akkor nem lehet szó menthető jogalkalmazási tévedésről, ha a jogalkalmazó szerv a jogszabály egyértelmű, több értelmezési lehetőséget nem engedő rendelkezését hagyja figyelmen kívül (BH2003. 236.).

[13] A kirívóan súlyos jogalkalmazási vagy jogértelmezési tévedés megítélése kapcsán előre bocsájtotta, hogy nem született jogegységi határozat a felmerült jogkérdések körében. A bírósági jogkörben okozott kár esetében továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 349. §-ának (1) és (3) bekezdéseiben foglalt jogszabályi rendelkezéseket kellett alkalmaznia. A kártérítési felelősség megállapításához azonban a felperesnek kellett bizonyítani a kár bekövetkezését, az alperes károkozó, egyben felróható magatartását, valamint a ténylegesen bekövetkezett kár és az alperesi felróható magatartás közötti okozati összefüggést, de azt is, hogy kimerítette a rendes jogorvoslati lehetőségeket, vagy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható.

[14] A 18 000 Ft összegű kárigény kapcsán előadta, hogy a felperes az alapügy egy tárgyalásán sem, így az utolsó tárgyaláson jelent meg. Az alperes pedig az ítéletében indokát adta, hogy bár a felperes leszállította a keresetét, és azt az objektív szankció vonatkozásában nem tartotta fenn, az Itv. 41. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel miért nem csak 18 000, hanem 36 000 Ft illeték megfizetésére kötelezte. Ezzel összefüggésben ismerte is az Itv. 41. §-ának 1993. augusztus 20-tól hatályos (2) bekezdését. A Debreceni Ítéltábla pedig helyes indokainál fogva hagyta helyben az alperes elsőfokú ítéletét, és az illeték viselése körében is osztotta az abban foglaltakat. Mindezek miatt – figyelembe véve azt is, hogy a kártérítés törvényi feltételei együttesek, konjunktívak – mivel az alperest felróhatóság és jogellenesség nem terheli, hiszen törvényesen, az egységes jogalkalmazási gyakorlatnak megfelelően döntött az illetékről, az alperes e magatartása nem indokolta a marasztalását.

[15] Ezt követően idézte az 1952. évi Pp. 2. §-ának (1) és (3) bekezdéseit, amely alapján a kereset e része szintén megalapozatlan volt. Az alperes ugyanis a teljes illeték viselésére történő kötelezéssel nem sértette meg a tisztességes eljáráshoz való alapjog

egyetlen részjogosítványát sem, de az alkotmánybíróági határozatokban megtestesülő gyakorlatot sem. Bár az Itv. 41. §-ának (2) bekezdése egyértelmű, nem enged több értelmezési lehetőséget, az alperes ezt az értelmezést alkalmazta, ezért jogalkalmazása nemcsak törvényes, hanem tisztességes is volt.

[16] Az 50 000 Ft összegű kereseti kérelem körében pedig megismételve az alapügy pertörténetének költségkedvezményre vonatkozó részét kifejtette, hogy az alperes 13. sorszámú, a személyes költségmentesség engedélyezését megtagadó végzése az 1952. évi Pp. 85. §-ának (3) bekezdésén alapult, de annak indokolásában az alperes megállapítást tett az esetleges pervesztességhez kapcsolódó költségvonzat lehetséges, a felelősségteljes, jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás irányába mutató hatására is. A felperes pedig már az alapügy tárgyalásának berekesztése előtt átvette az ezzel kapcsolatos, a Debreceni Ítélőtábla határozata alapján jogerőre emelkedett döntést, és a 37. sorszámú, 2011. (ténylegesen: 2014.) március 11-i beadványában nyilatkozott úgy, hogy nem kéri a jogsértés bírósági megállapítását, ugyanakkor e jogerős döntés ismeretében sem állt el a keresetétől, és nem kérte a per megszüntetését.

[17] Tény, hogy az alperes azt megelőzően tűzte ki a tárgyalását, hogy a felperes személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét jogerősen elbírálták volna, a felperes pedig erre és a BDT2004. 1016. számon közzétett eseti döntésre alapította e keresetét, mivel álláspontja szerint hátrányosabb helyzetbe került a tárgyi költségkedvezmény miatt, mintha csak a költségmentesség iránti kérelmének jogerős elbírálását követően tűzték ki a tárgyalásokat. Az 1952. évi Pp. 85/A. §-ának (2) bekezdése értelmében azonban a tárgyi költségfeljegyzési jog esetében a felet megilleti az illetékfeljegyzés joga is. Akit pedig illetékfeljegyzési jog illet, mentesül a kereseti illeték előzetes megfizetése alól. A tisztességes eljárás részét képező, a bírósághoz való fordulás joga tehát nem sérült, mert a felperesnek az illeték lerovásának hiányában is lehetősége volt a bírósági igényérvényesítésre. Ugyanakkor a felperes nem volt elzárva attól, hogy személyes költségmentesség engedélyezését kérje, amely alapján valóban mentesülhetett volna az illeték viselése alól is. Az eljáró bíró azonban köteles volt betartani az 1952. évi Pp. 125. §-ának (1) - (3) bekezdéseiben a tárgyalási határnap kitűzésével kapcsolatban szabályozottakat, amelyeket az elsőfokú bíróság idézett is az ítéletében. Az alperes ennek megfelelő magatartása pedig nem volt törvénysértő, és nem sértette a felperes tisztességes eljárás lefolytatásához fűződő alapjogát sem. Jogegységi határozat hiányában a felperes által felhívott eseti döntésben foglalt jogi álláspont nem kötötte az alperest, de nem is vehette figyelembe kizárólag egyik peres fél törvényben biztosított jogait.

[18] Kitért ugyanakkor arra is, hogy a felperest az alapügy felpereseként nemcsak jogok illették meg, hanem kötelezettségek is terhelték, az 1952. évi Pp. alapelvi rendelkezései folytán ugyanis jóhiszeműen, tisztességesen és rendeltetésszerűen volt köteles gyakorolni az eljárási jogait. Az eljáró bíróságok feladata pedig, hogy megköveteljék és biztosítsák, hogy a felek, így a bírósághoz forduló felperes is jogaikat jóhiszeműen és kifejezetten rendeltetésszerűen gyakorolják. Az alapügyben eljáró bíró ezért az 1952. évi Pp. 85. §-ának elsőfokú ítéletben idézett (3) bekezdése alapján jogosult volt arra, hogy biztosítsa az eljárásjogilag jóhiszeműnek minősíthető és rendeltetésszerű joggyakorlással is maradéktalanul összeférő perlekedési gyakorlat kialakítását.

[19] A bíróságok ugyanakkor az 1952. évi Pp. 2. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján nemcsak a per tisztességes lefolytatásához, hanem ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapjog érvényesülését is kötelesek biztosítani, és nem csupán a felperesek, hanem az alperesek vonatkozásában is. A bíróságoknak a tárgyi költségfeljegyzési jogot élvező perben is be kell tartaniuk az 1952. évi Pp. 125. §-ának (3) bekezdésében meghatározott kilenck hónapos törvényi határidőt is. Ugyanakkor amennyiben mint az alapügyben is a felperes kizárás iránti kérelmet is előterjeszt a bírósággal szemben, és egyéb, esetleg a bíróságtól független körülmények is azt eredményezik, hogy 9 hónapon belül nem döntenek jogerősen a költségkedvezmény engedélyezése iránti kérelemről, sértheti az 1952. évi Pp. 2. §-ának (1) és (3) bekezdéseiben foglalt törvényi előírást is. Mindezek együttes értékelése mellett az alperes már a keresetlevél benyújtását követően tájékoztatta a felperest a pártfogó ügyvédi képviselet lehetőségéről is, másrészt csak azt követően rekesztette be a tárgyalást, hogy személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelemről jogerős döntés született, amely alapján a felperes felelősen mérlegelhette annak a lehetőségét is, hogy a keresetét nem csupán leszállítja, hanem el is áll attól. Az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy ez utóbbi kereset a bírósági jogkörben okozott kártérítés jogcímén sem volt alapos, mivel az alperest e vonatkozásban sem terheli kirívóan súlyos jogalkalmazási vagy jogértelmezési tévedés.

[20] Az elsőfokú ítélet zárórészában rögzítettek szerint az elsőfokú bíróság személyes költségmentességet engedélyezett a felperesnek, ezért az állam viseli a kereseti illetéket polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 102. §-ának (6) bekezdése alapján. A pervesztes felperes ugyanakkor maga viseli az ügyvédi képviseletével felmerült költségét, továbbá a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése alapján az alperes jogi képviselettel felmerült perköltségét is. Ennek összegét 60 000 Ft-ban határozta meg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján. Ennek kapcsán értékelte, hogy az alperes törvényesen hatalmazott meg orosházi székhelyű ügyvédet, az alperes jogi képviselője pedig 4 tárgyaláson is részt vett, amelyre 48 000 Ft költséget, továbbá 12 000 Ft ügyvédi munkadíjat alappal számított fel.

[21] A felperes fellebbezett az ítélet ellen, amelyben elsődlegesen kérte a kereseti kérelmének megfelelő megváltoztatását, másodlagosan hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára történő utasítását. Kérte továbbá a perköltség körében az elsőfokú ítélet megváltoztatását elsődlegesen annak megállapításával, hogy az alperes maga viseli költségeit, másodlagosan az alperes részére megállapított perköltség 10 000 forintra történő mérséklését, harmadlagosan e vonatkozásban is az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára történő utasítását. Kérte az alperes perköltségében történő marasztalását is, amelyet az elsőfokú eljárásra mindösszesen 101 455 Ft, a másodfokú eljárásra 20 000 Ft-ban jelölt meg. Felülbírálati jogkörként a Pp. 369. §-ának (1) bekezdésére, (3) bekezdésének a), b), c), d) és e) pontjaira, (4) bekezdésére hivatkozott, amelyek mellett idézte a Pp. 380. és 381. §-ait is, amelyek alapján kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, mivel az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése kihatott az ügy érdemi eldöntésére, amellyel kapcsolatban kérte az elsőfokú eljárás szabályszerűségének felülbírálatát is. Emellett ismertette a Pp. 383. §-ának (2), (3) és (4) bekezdéseit, valamint részben a 384. §-ának (2) bekezdését is. Ezt követően idézte az Alaptörvény I. cikkének (1), (2) és (3) bekezdéseit, XXVIII. cikkének (1) bekezdését, megsértett jogszabályhelyként pedig az 1952. évi Pp. 2. §-ának (1) és (3) bekezdéseit, 3. §-ának (1) és (2) bekezdéseit, az 1959. évi Ptk. 339. §-ának (1), 349. §-ának

(1) és (3) bekezdéseit. Előadta, hogy az 1952. évi Pp. 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt, a per tisztességes lefolytatásához való jog megsértése miatt a (3) bekezdés alapján kéri a méltányos elégtételt biztosító kártérítést, míg az 1959. évi Ptk. 339. §-ának (1) és 349. §-ának (1) bekezdései alapján a vagyoni kártérítést. Megsértett jogszabályhelyként ismertette továbbá az 1952. évi Pp. 124. §-ának (1), 125. §-ának (1) és (3) bekezdéseit, emellett a Pp. 110. §-ának (3), 279. §-ának (1), 346. §-ának (4) és (5) bekezdéseit. Hivatkozása szerint az ítélet indokolása nem tartalmazza az általa hivatkozott valamennyi jogszabályhelyet és azok értelmezését, a tények megállapításának egyéb körülményeit, amit a mérlegelésnél irányadónak vett, amely sérti az utóbbi két jogszabályhelyet, emellett az elsőfokú ítélet nem ismerteti az 1952. évi Pp. 124. §-ának (1) és 125. §-ának (1) bekezdéseit és azok értelmezését sem. Az ítéletben a tényállás nem felel meg az eljárásjogi jogszabályoknak, hiányos, az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe teljes egészében a tényállást az ítélet hozatalához, a kereset elbírálásához, emellett az elsőfokú bíróság nem megfelelően végezte a bizonyítékok egyenként és összességükben való értékelését, nem vette figyelembe összefüggéseiket és ellentmondásaikat, amelyre az ítélet nem tartalmaz ténymegállapításokat, de az ítélet indokolása ellentmondásos is. Nem tartalmaz részletes, konkrét indokolást, hogy miért nem értékelte hivatkozásait, holott az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése magában foglalja a részletesen indokolt döntéshez való jogot. Ezt követően előadta, hogy az alperes tárgyalásokat tartott 2013. október 8-án, november 15-én és 2014. február 4-én, az első tárgyalást pedig már 2013. szeptember 10-én kijelölte, amely napon a 13. sorszámú végzésével megtagadta a költségmentesség engedélyezését. Ezt a végzést hagyta helyben a Debreceni Ítéltábla, amely jogerős végzést 2014. március 10-én vett kézhez. Az ezt követő napon kelt beadványa tartalmazta, hogy nem kéri a személyiségi jogsértés megállapítását, ennek ellenére az alperes a 38. sorszámú, 2014. március 11-én meghozott ítéletében 36 000 forint illeték megfizetésére kötelezte, annak részeként a jogsértés megállapítása iránti kereset illeték megfizetésére is. Ő pedig 2016. május 4-én csekken megfizette az első- és másodfokú eljárásban megállapított összesen 51 200 Ft illetéket az állami adóhatóság felhívására, az adóhatóság felhívásában pedig szerepelt az alperes ügyszáma. Az alperes eljárási szabálysértései alaptörvényi jogsértésekhez vezetett, amelyek érdemben befolyásolták az eljárást. Ezzel kapcsolatban hivatkozott a 14/2004. (V.7.) AB határozatban foglaltakra, amely szerint a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél. A tisztességes eljáráshoz való jognak az eljárás egésze során, valamennyi fokon érvényesülnie kell, nem merülhet ki az eljárási szabályoknak való formális megfelelésben. Abszolút, korlátozhatatlan jog azzal szemben nem létezik olyan jog, érdek, alkotmányos előírás, amelyhez képest másodlagos. A tisztességes eljárás mint egész több részelemből áll, sérelme a részelemek sérelmén keresztül következik be. A tisztességes eljárás főbb összetevőit az egyezményes és alaptörvényi cikkek tartalmazzák. Kirívóan okszerűtlen az elsőfokú bíróság értékelése, hogy az alperes ne sértette volna meg a tisztességes eljáráshoz való jogát, hivatkozásait konkrétan nem értékelték az ítéletben, ami a Pp. 279. §-a (1), valamint 346. §-a (4) és (5) bekezdéseinek megsértése. Az alperes nem tartotta be az 1952. évi Pp. valamennyi előírását, ami a per tisztességes lefolytatásához való jogot sérti, így bekövetkezett a méltányos elégtétellel ellensúlyozható hátrány és vagyoni kár. Iratellenes és téves az az ítéleti hivatkozás, hogy „2011.” március 11-én leszállította a keresetet, amely a Pp. 279. §-a (1), valamint 346. §-a (4) és (5) bekezdéseinek megsértése, valamint az 1952. évi Pp. 3. §-a (1) és (2) bekezdéseinek is. E beadványa ugyanis azt tartalmazta, hogy nem kérte a személyiségi jogsértés megállapítását. A jelen eljárásban pedig a 2022. január 19-i jegyzőkönyvben nyilatkozott arról, hogy az előzményi ügyben nem keresetleszállítás történt, azonban az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy miért nem vette figyelembe azt a nyilatkozatát, hogy nem a keresetét szállította le, amely sérti a Pp. 346. §-ának (4) és (5), valamint 110. §-ának (3) bekezdéseit. A Pp. 3. §-ának

(1) és (2) bekezdése alapján a rendelkezési jog, a bírósághoz fordulás joga azt is magába foglalja, hogy a fél a perben valamely kérelmét ne érvényesítse, amellyel összefüggésben a fellebbezésben hivatkozott a BDT2004. 1016. számú esetre. Az alapügyben két elkülönülő része volt a keresetnek, a rendelkezési joga így magába foglalta azt, hogy a 2014. március 11-i beadványában foglaltaknak megfelelően a kereset egyik, külön részére vonatkozóan ne kérje annak elbírálását. Így azonban a rendelkezési jogát nem érvényesíthette, amellyel kapcsolatban az alperes és az elsőfokú bíróság is tévesen értékelte, hogy leszállította a keresetet, amely szintén a Pp. 279. §-a (1), 346. §-a (4) és (5) bekezdéseinek megsértése. A bíróságnak a nyilatkozatot a tartalma alapján kellett figyelembe venni a Pp. 3. §-ának (2) bekezdése alapján, amelyet tévesen értékelt. Mivel a jogsértés megállapítása iránti kérelmet nem kérte elbírálni, jogsértő volt az illeték fizetésére történő kötelezése, ami a Pp. 2. §-ának (1) bekezdésébe foglalt, a per tisztességes lefolytatásához való jog és az 1959. évi Ptk. 339. §-ának (1) és 349. §-ának (1) bekezdéseinek megsértése. Az alperes tévesen alkalmazta az Itv. 41. §-ának (2) bekezdését, az elsőfokú bíróság pedig tévesen értékelte, hogy az alperes ezt alkalmazhatta volna az ügyében, hiszen nem szállította le a keresetet. Ennek értékelése sem megfelelő, ami szintén sérti a Pp. 279. §-a (1), valamint 346. §-a (4) és (5) bekezdéseit. Az alapügyben a 300 000 Ft kártérítés iránti külön kereset illetéke 18 000 forint lett volna, ehelyett 36 000 Ft, azaz 18 000 Ft-tal több illeték megfizetésére kötelezték, amelyet az 1959. évi Ptk. 339. §-ának (1) és 349. §-ának (1) bekezdései alapján kér megtéríteni; a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható. Az elsőfokú bíróság kirívóan okszerűtlenül értékelte és utasította el a vagyoni kár megtérítéses iránti keresetét, amely ez utóbbiak mellett a Pp. 279. §-a (1) bekezdésének megsértése is. Az alperes az alapügyben megsértette az 1952. évi Pp. 124. §-ának (1) és 125. §-ának (1) bekezdéseit azzal, hogy a költségmentesség jogerős elbírálása előtt jelölte ki az első és az összes tárgyalást. A jogszabály alapján a bíróság intézkedése alapján vált volna alkalmassá a keresetlevél a tárgyalás kitűzésére, ilyen intézkedés pedig a költségmentességi kérelem jogerős elbírálása, ezért tárgyalás kitűzésére csak annak jogerős elbírálását követően kerülhetett volna sor, ami az 1952. évi Pp. 2. §-ának (1) bekezdése szerinti, a per tisztességes lefolytatásához való jogának megsértése. Nem fogadható el az a hivatkozás, hogy a költségkedvezmény iránti kérelmének elbírálása ne lett volna előzetes feltétele a tárgyalás kitűzésének, a jogszabály erre vonatkozóan egyértelmű, nem enged több értelmezési lehetőséget, amelynek azonban az alperes eljárása nem felelt meg. Ezt támasztja alá a BDT2004. 1016. számú eset, amely szerint, ha a felperes a tárgyi illeték feljegyzési jog alá eső perben személyes költségmentesség kedvezményét kéri, a tárgyalás kitűzésére csak a kérelem jogerős elbírálását követően kerülhet sor, a tárgyi illetékfeljegyzési jog kedvezménye nem hozhatja hátrányosabb helyzetbe, mintha a per ilyen kedvezmény alá nem esne. Az alperes ezzel ellentétesen járt el, pedig az e jogesetben foglaltak kötötték az elsőfokú bíróságot. Az alperes kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedése, egyben jogellenes és felróható magatartása a per tisztességes lefolytatásához való jogának megsértése volt, a perben pedig nem bizonyította, hogy a tárgyalás kitűzésekor úgy járt volna el, ahogy elvárható és ahogy a jogszabály előírta. Kirívóan okszerűtlen az elsőfokú bíróság értékelése, hogy a Pp. 85. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alkalmazása esetén ne lenne követelmény a per tisztességes lefolytatásához való jog biztosítása, annak az eljárási szabálynak a betartása, hogy a tárgyalás kitűzésére csak költségmentesség engedélyezése iránti kérelem jogerős elbírálását követően kerülhet sor. Az 1952. évi Pp. 124. §-ának (1) és 125. §-ának (1) bekezdései alapján a költségmentesség engedélyezése iránti kérelem elutasítása esetén is csak a jogerős végzés kézhezvétele után kerülhetett volna sor az első és az összes tárgyalás kitűzésére, amellyel kapcsolatban okszerűtlen az az értékelés, hogy a per ésszerű időn belüli elbírálásához való jog előbbre való, mint a per tisztességes lefolytatásához való jog biztosítása, amellyel kapcsolatban megismételte a tisztességes eljáráshoz való jog elsődlegessége körében előadottakat. Ezzel

kapcsolatban az 1952. évi Pp. 125. §-ának (3) bekezdésében foglalt 9 hónapos határidőre való hivatkozás sem fogadható el. Amennyiben ugyanis nem állt volna fent tárgyi illeték feljegyzési jog, a költségmentesség engedélyezése iránti kérelmének jogerős elutasítását követően az illeték megfizetésére kellett volna felhívni, és csak azt követően tűzték volna ki a tárgyalást, azaz a tárgyi illetékfeljegyzési jog következtében a tárgyalás kitűzése a költségmentesség jogerős elbírálása előtt hátrányosabb helyzetbe hozta. Az a hivatkozás sem fogadható el, hogy az alperes e jogszabályi rendelkezéseket együttesen alkalmazta, hiszen az 1952. évi Pp. 124. §-ának (1) és 125. §-ának (1) bekezdéseit egyáltalán nem alkalmazta. Kirívóan okszerűtlen az elsőfokú bíróság azzal kapcsolatos értékelése is, hogy a jogerős végzés ismertetében a felperesnek mérlegelési lehetősége lett volna, amelynek körülményeit egyáltalán nem értékelte és nem indokolta, amely sérti a Pp. 279. §-ának (1), valamint 346. §-ának (4) és (5) bekezdéseit. A költségmentesség jogerős megtagadásáról szóló végzést 2014. március 10-én vette kézhez, az alperes pedig már másnap meghozta az ítéletet, amelyet az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe és nem indokolt meg, holott a 2022. február 15-i tárgyalási jegyzőkönyv is tartalmazza, hogy nem volt elég ideje, hogy egy ilyen szituációban megfontolja, hogy milyen döntést hozzon. Így az alperes nem biztosított megfelelő időt, hiszen kevesebb, mint egy nap volt a tárgyalásig, amely értékelésének elmulasztása, illetve az ezzel kapcsolatos kirívóan okszerűtlen értékelés sérti a Pp. 279. §-ának (1), valamint az 1952. évi Pp. 124. §-ának (1) és 125. §-ának (1) bekezdéseit. A 2022. október 18-i beadványában hivatkozott arra, hogy az alapügyben nem személyesen nyújtotta be a beadványokat, más vitte el azokat, így nem személyesen volt jelen az alperes polgári irodáján 2014. március 11-én. Jogsértő, hogy nem kötelezték méltányos elégtételt biztosító kártérítés megfizetésére az alperest, ezzel kapcsolatban pedig kirívóan okszerűtlen, hogy ne lenne kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés az alperes oldalán, hiszen a költségmentesség jogerős elbírálása előtt történt tárgyalás kitűzés, ezzel kapcsolatban az 1952. évi Pp. 124. §-ának (1) és 125. §-ának (1) bekezdései alkalmazásának elmulasztása hátrányos helyzetbe hozta, amely kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés sérti a Pp. 279. §-ának (1), valamint 346. §-ának (4) és (5) bekezdéseit. Az a hivatkozás pedig nem fogadható el, hogy csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés alapozhatná meg a bíróság kártérítési felelősségét. Ezt követően megsértett jogszabályhelyként ismertette a Pp. 214. §-ának (1), 276. §-ának (1) bekezdéseit, 267. §-t, 268. §-ának (1) és (2) bekezdéseit, a 265. §-a (2) bekezdésének a), b) és c) pontjait, 322. §-ának (1), 237. §-ának (2) bekezdéseit, 237. §-a (3) bekezdésének a) pontját és 265. §-ának (3) bekezdését. Az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyíték rendelkezésre bocsátása, illetve a bizonyítás indítványozása elmulasztásának, valamint a bizonyítás esetleges sikertelenségének következményeiről, az ítélet [93] és [94] pontjaiban foglaltakról, ami sérti a Pp. 237. §-ának (2) bekezdését. Ezt követően megismételte az alapügy illetékének megfizetésével kapcsolatos tényállításait, amelynek bizonyítékaként a keresetlevélhez mellékelte az 51 200 Ft illeték befizetését igazoló csekk másolatát, de kérte az állami adóhatóság megkeresését is. Mindezek pedig igazolják a felmerült kárát, azaz a 18 000 Ft többletként megfizetett illetéket. Az elsőfokú bíróság ezt nem értékelte, amely sérti a Pp. 279. §-ának (1), valamint 346. §-ának (4) és (5) bekezdéseit, emellett az elsőfokú bíróság nem is kereste meg az állami adóhatóságot, de nem is indokolta meg, hogy miért nem, amely sérti a Pp. 214. §-ának (1), 276. §-ának (1) és 322. §-ának (1) bekezdéseit is. Emellett megsértett jogszabályhelyként ismertette a Pp. 266. §-ának (2) és (4) bekezdéseit is, amellyel kapcsolatban előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta a hivatalból figyelembe vett tényekről. A hátrány bekövetkezését a jogsértő eljárással vélelmezni kell. Nem feltétlen a hátrány bizonyítása, azaz a jogsértő eljárás önmagában elegendő a méltányos elégtételt biztosító kártérítés megítéléséhez. A per tisztességes lefolytatásából következő köztudásának tekintett hátrányt kérte figyelembe venni. Megsértett jogszabályhelyként ismertette továbbá a Pp. 160. §-a (2) bekezdésének a) és b),

valamint 161. §-a (3) bekezdésének a) és b) pontjait, majd előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem határozott a 2022. január 19-i, február 15-i és november 8-i jegyzőkönyv kiegészítésére vonatkozó beadványairól. Az elsőfokú ítélet emellett nem tartalmaz részletes indokolást az alperes részére megállapított perköltségre, költségre és munkadíjra vonatkozóan, az ezzel kapcsolatban a beadványaiban foglalt hivatkozásokra és kérelmekre. A per tisztességes lefolytatásához való jog magában foglalja a részletesen indokolt döntéshez való jogot, az elsőfokú ítélet indokolásának e hiányossága pedig akadályozza a fellebbezés részletes indokolásának kifejtését, ami sérti a Pp. 279. §-ának (1), 346. §-ának (4) és (5) bekezdéseit, így a konkrét indokolás hiányában megsértett jogszabályhelyként ismertette a Pp. 80. §-át, 81. §-ának (1), (2) és (3) bekezdéseit, 82. §-ának (3) bekezdését, a R. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontját, (6) bekezdését, a Pp. 83. §-ának (5) bekezdését, 86. §-ának (2) bekezdését, a tanúk költségtérítéséről szóló 14/2008. (VI. 27.) IRM rendelet (a továbbiakban: IRM rendelet) 2. §-ának (1), (2) és (4) bekezdéseit. Az elsőfokú eljárás során kérte az alperes ügyvédi munkadíjból álló perköltségének elutasítását, az elsőfokú ítélet azonban nem tartalmazza annak levezetését, hogy miként állapítottak meg 12 000 Ft munkadíjat. Ennek hiányában is vitatta, hogy perköltség merült fel az ellenkérelem benyújtásával és a tárgyalásokkal, az alperes ugyanis okirattal nem igazolta az ügyvédi munkadíj felmerülését és annak összegét. Másodsorban az alperes által kért ügyvédi munkadíj indokolatlanul eltúlzott a pertárgy értékéhez és az elvégzett ügyvédi munkához képest, nem áll arányban a ténylegesen elvégzett tevékenységgel. Az alperes nem részletezte, hogy az ellenkérelme mely részével, mely hivatkozásával, mennyi munkadíj merült fel. A jelen eljárásban benyújtott 2021. november 16-i ellenkérelméből 4 oldal megegyezik az előzményi ügyben a Ny.-i T.-en előterjesztett ellenkérelemben írtakkal, amelyek ismételt benyújtása nem jelent újabb ügyvédi munkaórákat, újabb költséget. A Ny.-i T. pedig ezzel kapcsolatban már egyszer megítélt perköltséget az alperes részére, így ismételten ezzel kapcsolatban költséget nem érvényesíthet. Az alperes a 2021. december 10-i válasziratban az ügyvédi munkadíjjal kapcsolatban nem nyilatkozott. Kérte annak megállapítását is, hogy az alperes alaptalanul tett elévülési kifogást, az ezzel felmerült ügyvédi munkadíjat az alperes állja, és utasítsák el az ezzel összefüggő perköltségét a Pp. 86. §-ának (2) bekezdése alapján. Az elsőfokú ítélet azonban nem tartalmaz erre vonatkozó indokolást, ami sérti a Pp. 279. §-ának (1), (3), valamint 346. §-ának (4) és (5) bekezdéseit. Az elévülési kifogással kapcsolatos ügyvédi munkadíj nem szükségképpen felmerült költség, a törvény perköltség fogalma alapján a fél a saját szükségtelen cselekménye miatti költség ugyanis nem tartozik a perköltségbe a Pp. 80. §-a alapján, így azt a fél alappal nem számíthatja fel, ezen perköltségét elkülönítetten kell kezelni. Az alperes arra hivatkozott, hogy nincs teljes mértékben az adatok birtokában, amellyel szemben álláspontja szerint a Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.077/2021/2. számú végzésének jogi képviselője részéről történt átvétele napját az ellenkérelem benyújtását megelőzően megtudhatta volna a bíróságtól, így nem terjesztett volna elő alaptalan elévülési kifogást, és nem merült volna fel ennek megírásával ügyvédi munkadíj. Kérte továbbá az alperes útiköltsége mint perköltség elutasítását is. Az elsőfokú ítélet azonban nem tartalmazza annak levezetését, hogy az elsőfokú bíróság miként állapított meg az alperes részére 48 000 Ft ezzel összefüggő perköltséget, ami szintén sérti a Pp. 279. §-ának (1), valamint 346. §-ának (4) és (5) bekezdéseit. Ennek hiányában is vitatta, hogy az alperesnek útiköltsége merült volna fel a tárgyalásokkal kapcsolatban, az alperes nem igazolta, hogy milyen összegben merült fel útiköltsége, és okirattal nem igazolta a kért összeget. A 2021. november 15-i ügyvédi meghatalmazás szerinti meghatalmazottként dr. V. I. nem jelent meg a tárgyalásokon, útiköltsége nem merült fel. Kérelmére az alperes által becsatolt forgalmi engedély szerint a gépjármű üzemmentartója az alperes meghatalmazottja, aki azonban egy tárgyaláson sem jelent meg, a forgalmi engedélyből azonban nem derül ki, hogy ki a jármű tulajdonosa, hiába kérte ennek felhívására az alperest. A csatolt forgalmi engedély nem igazolja, hogy a

helyettes képviselő részéről merült volna fel útiköltség, nem igazolja, hogy gépjárművel utazott a tárgyalásokra, ezért vitatta, hogy az alperesnek útiköltsége merült fel, aki ezt követően sem igazolta útiköltségét. Az alperes nem vezette le a beadványában, hogy az ellenkérelmében kért 16 300 Ft útiköltséget hogyan számította, a 2022. szeptember 26-i beadványában hivatkozottak alapján pedig kevesebb az útiköltség összege, mint 16 300 Ft. Mivel az alperes nem igazolta a gépkocsival összefüggő költséget, ezért a busz- vagy vonatjegy árára vehető figyelembe, de ezt is igazolni, csatolni kellett volna. Emellett kérte a 2022. június 21-i tárgyalással kapcsolatos ügyvédi munkadíj és útiköltségigény elutasítását is a per eredményére tekintet nélkül a Pp. 86. §-ának (2) bekezdése alapján. Ugyanezt kérte a 2022. szeptember 19-i és október 18-i beadványaiban, azonban az ítélet nem tartalmazza arra vonatkozó indokolást, hogy ezt miért nem vette figyelembe az elsőfokú bíróság, ami sérti a Pp. 279. §-ának (1) bekezdését. A jóhiszemű pervittelhez hozzátartozik, hogy az alperes ne okozzon felesleges költséget. Az alperes nem kérte az eljárás szünetelést a 2022. április 26-i beadványában, az eljárás szünetelése nem jelentette volna az eljárás elhúzódását, mert a szükséges iratok megérkezésekor bármelyik fél kérhette volna az eljárás folytatását. A per eldöntéséhez szükséges alperesi iratokat addig nem küldték meg, így a 2022. június 21-i tárgyaláson nem tárgyalták érdemben az ügyet, így az aznapi tárgyalással kapcsolatban felmerült költségek feleslegesen merültek fel. Az alperes jóhiszemű pervitele esetén, a per szüneteléséhez való hozzájárulással az iratok megküldéséig nem merültek volna fel a 2022. június 21-i tárgyalás költségei. Hivatkozott arra, hogy a Pp. 80. §-ában meghatározott, szükségszerűen felmerült költségek körébe nem tartozik bele az alperes által kért útiköltség, az elsőfokú ítélet azonban nem tartalmaz erre vonatkozó konkrét indokolást, hogy ezt miért nem vette figyelembe, ami sérti a Pp. 279. §-ának (1) bekezdését. Az alperes székhelye D.-ben, az alperes képviselőjére meghatalmazott OBH székhelye B.-en, a meghatalmazott ügyvéd székhelye pedig O.-n van, az elsőfokú bíróság értékelése azonban nem megfelelő, hogy nem szükségszerűen és nem a jóhiszemű pervittel felmerült költséget jelent az eljáró törvényszéktől nagyobb távolságra lévő és az alperes székhelyétől is nagyobb távolságra székhellyel rendelkező meghatalmazott ügyvéd útiköltségigénye. Ezért is kérte az alperes útiköltségigényének elutasítását a Pp. 86. §-ának (2) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 12. §-ának f) pontját (amelyet a fellebbezésben idézett is), mivel az elsőfokú bíróság más ügyében kérte ugyanezen elsőfokú bíró kizárását, akit 2022. december 1-jén kelt végzéssel ki is zártak abból az eljárásból. E végzés tartalmazza, hogy a Pp. szabályainak alkalmazása az 1952. évi Pp. szabályaihoz képest a kötelező jogi képviselet előírásai miatt olyan indokolatlan kötelezettséget róttak a felperesre, amely kétséssé tette a bíró pártatlan eljárását, különös tekintettel a felhívás teljesítésének elmulasztása esetére kilátásba helyezett pe megszüntetés lehetőségére is, de a végzés rögzíti azt is, hogy az eljáró bírótól nem várható az ügy pártatlan elintézése, nyilatkozata szerint a mellőzéséhez maga is hozzájárult. Más eljárásban az elbírálásból kizárt bírótól a jelen eljárásban sem volt várható az ügy tárgyilagos megítélése. Fellebbezésének pontosított záró részében az ítéltábla hatáskörével és illetékességével, a felülbírálattal, valamint a meghatalmazotti képviseletre vonatkozó előadásokkal és jogszabályismertetésekkel együtt a Debreceni Ítéltábla kizárására vonatkozó indítványt is előterjesztett, valamint utalt arra is, hogy a pert megelőző fizetési meghagyás eljárás során díjfeljegyzési jogban részesült, amelyre illetőleg a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) 48. §-ának (2) és a Pp. 97. §-ának (1) bekezdéseire figyelemmel költségkedvezményben részesült.

[22] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyását és a felperes 6350 Ft összegű másodfokú perköltségében történő marasztalását. Hivatkozása szerint a felperes fellebbezése kizárólag az elsőfokú eljárás során tett előadásait ismétli meg, és nem tartalmazza az elsőfokú ítélet

megalapozatlanságára vonatkozó tényleges indokokat, valamint részletesen levezetett jogi érvelést, amely utóbbi nem azonos a megsértett jogszabályhelyek hosszas felsorolásával. Hangsúlyozta továbbá, hogy önmagában az, hogy az alperes nem ért egyet az elsőfokú bíróság döntésével, nem teszi okszerűtlenné vagy megalapozatlanná, továbbá hivatkozott arra is, hogy a felperes „2011. március 11-én” beadott beadvánnyal kapcsolatos előadása új tényállítás. Ezt követően az alperes fenntartotta, hogy az eljárás az alapügyben megfelelt a jogszabályi rendelkezéseknek, továbbá kiemelte, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolásának kötelezettsége, különösen nem a fél szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása. Állította továbbra is, hogy nem sérült a felperes tisztességes eljáráshoz való joga, amellyel összefüggésben megismételte az elsőfokú eljárás során tett előadásait, hangsúlyozta továbbá, hogy a költségmentesség nem alkotmányos alapjog, hanem pusztán kivételesen alkalmazható jogintézmény, amelynek figyelembevételével is a perlekedés kockázatát mindenkinek vállalnia kell. Ezért a felperes alaptalanul állítja, hogy az alapügyben 2014. március 10-én megkapott másodfokú végzés kézbesítését követően nem volt elég ideje megfontolni döntését. A felperes az elsőfokú eljárás során pervesztes lett, ezért jogszerűen marasztalták az alperesi perköltség megfizetésére, az elsőfokú ítélet tartalmazza ennek indokait. Annak pedig nincs jelentősége, hogy az első fokon eljáró bírót az ítélet meghozatalát követő hónapban egy másik ügyben kizárták az ügy elbírálásából.

[23] Az ítéltábla – miután a felperes indítványa alapján eljáró Kúria a Pkk.I.24.523/2023/2. számú végzéssel megtagadta a kizárását – tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése alapján, és azt megalapozatlannak találta.

[24] Az elsőfokú bíróság – az alább ismertetett pontosítások mellett – feltárta az ügy érdemi elbírálásához szükséges tényállást, majd helytálló következtetésre jutott a kereset megalapozatlanságát illetően. Döntésének indokaival az ítéltábla nagyobb részben egyetértett, amelyet elsődlegesen a fellebbezésben foglaltak miatt (és annak sorrendjét követve) az alábbiakkal egészíti ki.

[25] Az ítéltábla a kért felülbírálatnak megfelelően vizsgálta az elsőfokú eljárás szabályszerűségét is, amelynek során egyrészt nem észlelt az ügy érdemi eldöntésére kiható, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését szükségessé tevő eljárási szabálysértést (Pp. 381. §), másrészt az ítéltábla – az ügy viszonylag egyszerű megítélése ellenére – jelentős számban megjelölt jogszabálysértés közül csak azok vonatkozásában tartotta szükségesnek indokát adni döntésének, amelyek kapcsán a felperes is tett jogi érvelést, illetőleg azon belül is, amely lényegesen érintette a kereseti kérelem megalapozottságának és a perköltség kérdését.

[26] A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet indokolása – az érdemi döntést befolyásolóan – hiányos. Egyrészt pusztán azért, mert a felperes nem ért egyet a keresetét elutasító döntés indokaival, illetőleg az a mögött álló érvrendszer nem elégíti ki a szubjektív elvárásait, nem teszi megalapozatlanná azt [az alperes fellebbezési ellenkérelmében is hivatkozott 30/2014. (IX. 30.) AB határozat]. Az elsőfokú ítélet rögzíti mind az alapjogi jogsértés, mind a bírósági jogkörben okozott kár esetében a kereset elutasításának olykor az alkotmánybírósági és a bírói gyakorlatra is kitérő indokait. Bár a fellebbezés nem tartalmazott ezzel kapcsolatos hivatkozást, az ítéltábla ismerteti az 1959.

évi Ptk. elsőfokú ítéletben nem idézett 339. §-ának (1), valamint 349. §-ának (1) és (3) bekezdéseit: az előbbi szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni; mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, míg az utóbbiak értelmében a bírósági jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

[27] A felperes ugyanakkor kifejezetten hiányolta az 1952. évi Pp. 124. §-a (1) és 125. §-a (1) bekezdésének ismertetését és értelmezését, amelyek közül az elsőfokú ítélet indokolása – az ügy érdemét érintő keretben – ismerteti az utóbbit és értelmezi is az indokolás [132] – [134] és [142] bekezdéseiben. Az 1952. évi Pp. 124. §-ának hiányolt (1) bekezdése pedig a fellebbezés érveivel szemben éppen az azzal kapcsolatos szabályokat rögzíti, hogy a bíróságoknak – a Pp. 125. §-ának (1) bekezdésével összhangban – nyomban, de legkésőbb 30 napon belül meg kell vizsgálniuk a keresetlevelet, hogy az ügy minél korábban kitűzhető legyen. E jogszabályhely ezért kifejezetten cáfolja a felperes azzal kapcsolatos érvelését, hogy az alperes jogszabályt, illetőleg a felperes alapjogát sértette azzal, hogy kitűzte a tárgyalást a tárgyi illetékfeljegyzési jog alapján. Az 1952. évi Pp. 124. §-a (1) bekezdésének szóba jöhető fordulata értelmében ugyanis a bíróság a keresetlevelet nyomban, de legkésőbb a bírósághoz érkezésétől számított harminc napon belül megvizsgálja annak megállapítása érdekében, hogy nem kell-e azt a félnek hiánypótlásra visszaadni (95. §), és a szükséges intézkedéseket megteszi. Az 1952. évi Pp. 95. §-ának (3) bekezdése szerint pedig ha az illeték lerovására kötelezett felet az illetékfeljegyzési jog vagy az illetékmentesség nem illeti meg, és a fél az illetéket egyáltalán nem vagy csak hiányosan rója le, a felet azzal a figyelmeztetéssel kell felhívni az illeték lerovására vagy a hiányzó illeték pótlására, hogy ha a beadványt újból az illeték lerovása, illetőleg pótlása nélkül nyújtja be, a bíróság azt el fogja utasítani. Az alperes pedig ennek megfelelően járt el, amikor a perlés egyébként is a felperest terhelő kockázata mellett, de a rosszhiszemű perlekedés miatt az arra vonatkozó fokozott figyelmeztetéssel (alapügy 13. sorszámú végzés 2-4. oldalak) gondoskodott a per mielőbbi tárgyalásáról.

[28] A felperes értelmezésével szemben az elsőfokú bíróság is alapvetőnek tekintette az ítélete indokolásának [69] bekezdésében rögzítettek szerint az alkotmánybíróság gyakorlata alapján, hogy a tisztességes eljáráshoz való abszolút joggal szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél. Az elsőfokú bíróság ezt le nem rontva arra utalt az időszerűség körében, hogy a tárgyalások kitűzésének nem volt eljárásjogi akadálya, ugyanakkor az alperest szigorú eljárási határidők is kötötték, amelyekkel összefüggésben – az alább kifejtettek szerint – a felperes által hivatkozott BDT-ben rögzített döntésnek nem volt perdöntő jelentősége; ugyanakkor nem lehetett figyelmen kívül hagyni a felperes alapügyben folytatott rosszhiszemű perlekedését sem.

[29] A felperes – ugyancsak konkrét érvelés nélkül – sérelmezte a tényállás megállapítását, a bizonyítékok mérlegelését és a hivatkozásainak értékelését. A fentieket szükségtelenül meg nem ismételve az ítéltábla annyiban találta megalapozottnak e hivatkozásokat, hogy az elsőfokú ítélet indokolása a Sz.-i T. előtt folyamatban volt eljárás esetében pontatlanul, az alapügyhöz viszonyítva pedig nem időrendben rögzíti a kereset előterjesztését megelőző (a kizárólag a hatályos jogszabály alkalmazása és a felperes perköltségigénye szempontjából nélkülözhetetlen) pertörténetet. Az alapügyre vonatkozóan pedig az elsőfokú ítéletben rögzítettekkel szemben a M.-i V.-i B. előtt folyamatban volt ügy

száma 29.P.25.5../20... volt, nem 29.P.20.5../20..., emellett a felperes nem adott érdemi választ az alperes rosszhiszemű perlekedést tisztázni szándékozó felhívásaira, míg a költségmentességet megtagadó végzést helybenhagyó ítéltáblai végzés kézbesítésére 2014. március 10-én került sor, a felperes alapügyben hozott ítélettel szemben előterjesztett fellebbezése pedig 190 000 Ft kártérítésre és az eljárási illetékre terjedt ki. Az ítéltábla ezért mindezek vonatkozásban korrigálta az elsőfokú ítélet indokolását, amelyek nem befolyásolták, hogy az elsőfokú bíróság döntése érdemben helytálló.

[30] Ugyancsak a fentieket szükségtelenül meg nem ismételve az elsőfokú ítélet részletes indokolást tartalmaz a tisztességes eljárás lefolytatásához való jog körében. Az ítéltábla annak kivételével mindenben osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a jogalkotó az 1952. évi Pp. 2. §-ának (1) és (3) bekezdéseiben rögzített szabályozással vélelmet állított volna fel amellett, hogy be is következett a méltányos elégtétellel egyensúlyozható hátrány. Ezzel szemben az alkotmánybíróság szerint alkalmazandó „megközelítés” az, hogy egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása mellett lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes [pl. 6/1998. (III. 11.) AB határozat, 3104/2014. (IV. 11.) AB végzés]. Ebből következően önmagában valamely eljárási szabály megsértése nem jelenti feltétlenül az alapjog sérelmét is, ugyanakkor valamennyi eljárási szabály betartása mellet is sérülhet a per tisztességes lefolytatásához való jog.

[31] A felperes keresete pedig e vonatkozásban csak ez utóbbi alapján lehetett volna megalapozott. Az alperes ugyanis az elsőfokú ítéletben és a fent már kifejtettek szerint – egyben az elsőfokú ítélet helytálló indokai szerint ezzel jogellenesség hiányában a kártérítési felelősségét is kizárva – nem sértett eljárási szabályt vagy eljárási alapjogot a tárgyalás kitűzésével, még akkor sem, ha a felperes által hivatkozott BDT2004. 1016. számú eseti döntésben ezzel ellentétesen foglaltak állást.

[32] Amellett, hogy a felperes (meg sem indokolt) értelmezésétől eltérően a polgári perekben úgynevezett „korlátozott precedensrendszer” van, ami a Pp. 346. §-a (5) bekezdésének 2. mondata értelmében a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozataira vonatkozik, a BDT-t pedig nem itt tették közzé, az alapügy tényállása is eltér a BDT-ben rögzítettektől. A felperes ugyanis a pénz fizetésére irányuló keresetét fenntartotta az alapügyben, attól később sem nem állt el, sőt (a keresetet némileg leszállítva) fellebbezést, majd felülvizsgálati kérelmet is előterjesztett. Ez utóbbiak önmagukban is cáfolják, hogy a költségmentesség iránti kérelem jogerős elutasításához képest kevés idő állt rendelkezésre a kereset kockázatok függvényében való megfontolására. Másrészt pedig az alperes az elsőfokú ítéletének 2014. március 11-i meghozatalát hónapokkal megelőzően, 2013. október 9-én közölte a költségmentességet megtagadó elsőfokú végzést, így a felperesnek 5 hónapja volt megfontolnia a keresetét, amelynek során egy tárgyaláson sem jelent meg. A felperes ugyanakkor a költségmentességet megtagadó végzés ismeretében élt is az ezzel összefüggő rendelkezési jogával, amely vonatkozásban semmilyen jelentősége nincs, hogy az iraton rögzítetteknek megfelelően személyesen adta-e be az aláírással el sem látott beadványát az alapügyben. Tette ezt ugyanakkor anélkül hogy az alperes tudomására hozta volna, hogy kifejezetten e vonatkozásban, azaz a keresetváltoztatás kérdésében hosszabb határidőre van szüksége. Ilyen jelzés hiányában pedig az elsőfokú bíróság – kiváltképp, hogy a felperes az alapügy utolsó tárgyalásán sem jelent meg – előtt az volt ismert, hogy a felperes egyértelműen és végérvényesen gyakorolta rendelkezési jogát (amelyet – részben leszállítva – a továbbiakban is fenntartott a jogorvoslati eljárásokban). Tény, hogy – kellő jogszabályi

indok nélkül, mint ahogy ennek elbírálását e perben sem sérelmezte – kérte az utolsó tárgyalás elhalasztását és felfüggesztését is, azonban azt kifejezetten csak az újból előterjesztett részleges költségmentesség elbírálásával hozta összefüggésbe, amikor már rosszhiszemű pervitelt gyakorlóként jogerősen kizárták a költségkedvezmény engedélyezésének lehetőségéből.

[33] Ahogy az elsőfokú bíróság is utalt rá az ítéletében, kiemelt jelentősége van ugyanis annak, hogy a felperes nem vitásan (de az alapügyben hozott határozatok jogereje folytán nem is vitatható módon) rosszhiszeműen perlekedett az alapügyben. Az alperes pedig kizárólag a költségkedvezmény körében, az 1952. évi Pp. 85. §-ának (3) bekezdésében megfogalmazottak szerint vonta le ennek következményeit, és nem alkalmazott pénzbírságot a 8. § (3) bekezdése alapján. A 13. sorszámú végzésének indokolásában pedig egyrészt kifejezetten felhívta a felperes figyelmét a rosszhiszemű perlekedés perköltség viselésében is megmutatkozó kockázataira, emellett pedig – a fent kifejtetteket meg nem ismételve – az 1952. évi Pp. 8. §-a (2) bekezdésének 1. mondatában rögzítettekkel is összhangban gondoskodott a per mielőbbi befejezéséről is. Ez utóbbi szerint a bíróság köteles megakadályozni minden olyan eljárást, cselekményt vagy egyéb magatartást, amely a jóhiszemű joggyakorlás követelményével ellentétes, így azt, amely a per elhúzására irányul, vagy erre vezethet. Mindezekhez képest az sem ütközött volna sem jogszabályba, sem a per tisztességes lefolytatásához való jogba, ha az alperes pénzbírsággal is sújtotta volna a rosszhiszeműen perlekedő felperest.

[34] Az elsőfokú bíróság ugyanígy a feleslegesen megfizetettként hivatkozott 18 000 Ft illeték körében is megalapozott döntést hozott. Az elsőfokú ítélet helytálló indokait kiegészítve azonban mind az alapügy mint eljárás tisztességes volta, mind a kártérítési felelősséget kizáró jogellenesség hiánya körében szükséges arra is utalni, hogy az alperes eljárása mindenben megfelelt annak az egyéges bírói gyakorlatnak, amely az Itv. érintett 39. §-a (3) bekezdésének b) és 42. §-a (1) bekezdésének a) pontjai figyelembevételével éppen a felekre legméltányosabb (legtisztességesebb) jogértelmezést fogadta el abban a kérdésben, hogy annak érdekében, hogy a fél illetékkötelezettsége szükségtelenül ne duplázódjon meg, miként kell számítani az eljárás illetékét, ha a fél a személyhez fűződő (jelenleg: személyiségi) jogainak megsértése esetén keresethalmazatban érvényesít egy meg nem határozható [az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének b) pontja alapján 600 000 Ft] pertárgyértékű objektív szankció iránti (az alapügyben a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítása) és egy, a követelt összeg alapján határozott értékű nem vagyoni kártérítés (jelenleg: sérelemdíj) iránti igényét. Az alperes az alapügyben meghozott ítéletének 14. oldalán kifejezetten hivatkozott is az ezt az egységes bírói gyakorlatot tükröző EBH1999. 94. számú és a BH2001. 367. számú eseti döntésekben foglaltakra. Ezek értelmében pedig az ilyen kereseteket egységesnek kell tekinteni, mivel az Itv. a különmemű pertárgyértékek összevonását nem teszi lehetővé, amelyből azonban az is következik, hogy azok pertárgyértékként való különválasztása sem lehetséges egy esetleges keresetmódosítást követően. Az elsőfokú ítéletben helytállóan kifejtettekre is tekintettel ezért az alperes magatartása nem volt jogsértő (nem hogy az elsőfokú ítéletben helytállóan idézett bírói gyakorlat szerint: kirívóan), továbbá megfelelt az eljárás tisztességes lefolytatásával szemben támasztott követelményeknek is. Ez utóbbival kapcsolatban a felperes alaptalanul hivatkozott a rendelkezési jog gyakorlásának sérelmére is, mivel rendelkezhetett a keresetnek terjedelméről, és az alperes is a felperes szándékai szerint előterjesztett keresetről határozott (alapügyben hozott ítélet 6. oldalának 2. bekezdése), továbbá annak a fentiek értelmében változatlan illetékvonzatáról az Itv. 41. §-a (2) bekezdésének 1. mondata alapján. E szerint az

eljárás tárgya értékének a felek által történő leszállítása vagy annak utólag alacsonyabb összegben történt megállapítása esetén az illetékalap mérséklésének - ha e törvény kivételt nem tesz - nincs helye.

[35] Annak nyomatékos hangsúlyozásával, hogy a jelen per egyébként sem szolgálhat az alapügyben hozott döntés felülbírálatára, az elsőfokú bíróság – zömében helytálló indokok alapján – helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes nem sértette meg a megjelölt jogszabályokat, ezért kártérítési felelőssége nem keletkezett, jogszerű eljárása pedig megfelelt a tisztességes eljárással szemben támasztott követelményeknek is.

[36] Nincs érdemi jelentősége továbbá, hogy az elsőfokú ítélet fellebbezésben csak részben idézett megfogalmazása szerint a felperes leszállította-e a keresetet 2014. (a fellebbezésben elírással: 2011.) március 11-én, holott a beadvány megfogalmazása szerint valójában „nem kérte a személyiségi jogsértés külön megállapítását”, mivel az elsőfokú bíróság csak az Itv. 41. §-a (2) bekezdésének fent idézett 1. mondatában alkalmazott terminológiához igazította a felperes alapügyben tett köznyelvi megfogalmazását.

[37] A felperes alap nélkül hiányolta a bizonyítással kapcsolatos tájékoztatást is. A bíróságoknak ezzel kapcsolatos általános kötelezettsége ugyanis csak a jogi képviselő nélkül eljáró felek esetében van a Pp. 253. §-ának b) pontja alapján, a perben azonban a jogi képviselő kötelező volt. A Pp. 237. §-ának sérelmezett (2) bekezdése szerint pedig a fellebbezésben hiányoltakról csak akkor kell tájékoztatni a feleket, ha közöttük vita van abban, hogy valamely tény bizonyítása mely felet terheli. Ilyen vita azonban nem volt a felek között a perfelvétel során (de a fellebbezési eljárás során sem), a felperes pedig egyébként sem jelölte meg, hogy milyen további bizonyítást talált volna szükségesnek. Az ítéltábla azonban annyiban korrigálta a felek között nem vitás, viszont az elsőfokú ítéletben a bizonyítási érdekekkel kapcsolatban helytelenül rögzítetteket, hogy a károkozó magatartás felróhatóságát nem a felperesnek, hanem az alperesnek kellett bizonyítania az 1959. évi Ptk. 339. §-a (1) bekezdésének 2. mondata alapján. Ennek azonban – az alperes jogszerű, egyben az alapjogi követelményeknek is megfelelő, éppen ezért a kárkötelem szempontjából nem is felróható magatartása miatt – nem volt érdemi jelentősége.

[38] Annak sem volt érdemi jelentősége, hogy a felperes milyen tényállításokat tett és bizonyítást kívánt folytatni az alapügyben megfizetett illeték mértékére vonatkozóan, mivel az elsőfokú bíróság által helytállóan kifejtettek szerint a bírósági jogkörben okozott kár megtérítésének konjunktív (ebben az értelemben kizáró) feltételei közül a jogellenesség (és a felróhatóság) hiánya, ugyanígy az eljárás tisztességes volta kizárták a károsodás vizsgálatát, ezért e vonatkozásban további bizonyításnak nem volt helye, illetőleg az ezzel összefüggő bizonyítás eredményét sem kellett értékelni. Ugyanígy, továbbá mivel a fent kifejtettek szerint a hátrány bekövetkezése nem automatikus bármely eljárási szabály megsértése esetén, az elsőfokú bíróságnak nem volt ezzel összefüggő további indokolási kötelezettsége a Pp. 346. §-a (5) bekezdésének 1. mondata alapján.

[39] Tény továbbá, hogy az elsőfokú bíróság semmilyen intézkedést nem tett a felperes több alkalommal előterjesztett jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelmeire, azonban ez sem befolyásolta az ügy érdemi elbírálását, mivel az egyes kérelmekben érintett kérdések (az alapügyben „visszavonta” az egyik kereseti kérelmet, az alapügy valamennyi tárgyalását

kitűzték a költségmentesség iránti kérelem jogerős elbírálása előtt, az alperes nem igazolta perköltségét) egy esetlegesen pontatlanul rögzített nyilatkozat hiányában is elbírálnak voltak az alapügy iratai, valamint a felek által előterjesztett beadványok és mellékletei alapján.

[40] Alaptalan volt a felperes perköltségre vonatkozó fellebbezése is, amelyet az ítéltábla szintén a Pp. 370. §-ának (1) bekezdésében meghatározottak szerint, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírált el. Az elsőfokú bíróság a R. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján határozta meg az alperes jogi képvisellel felmerült perköltségét, amelyen belül az ügyvédi munkadíjat 12 000 Ft összegben állapította meg. E jogszabályhely szerint polgári perben a munkadíj összege 10 millió Ft-ot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5%-a, de legalább 10 000 Ft. Bár a 4/A. § (1) bekezdés alapján ez ÁFA-val növelten 12 700 Ft lett volna, az alperes nem terjesztett elő fellebbezést a perköltség felemelésére. Minthogy a R. 3. §-ának (6) bekezdése értelmében a bíróság csak a munkadíj jogszabályi mértékhez képest eltérő összegben történő megállapítását köteles indokolni, az elsőfokú bíróságnak nem kellett külön megindokolnia jogszabályi minimumnak „megfelelő” (tovább nem is mérsékelhető) munkadíjat.

[41] Az ítéltábla a teljesség kedvéért utal továbbá arra is, hogy a pernyertesség és annak mértéke, ez alapján pedig a perköltség viselése a Pp. 83. §-a alapján főszabály szerint független attól, hogy a fél valamely perbeli állítása, hivatkozása, védekezése esetlegesen megalapozatlan volt. A pernyertesség mértéke ugyanis a kereset és ezzel szemben az ellenkérelem megalapozottságának/megalapozatlanságának mértéke (ennek részeként a követelés eltűnt volt). A kereset elutasítását célzó sikeres ellenkérelem azonban akkor sem eredményez pervesztességet, ha nem valamennyi hivatkozása megalapozott. E főszabály alóli kivételt jelent a Pp. felperes által hivatkozott 86. §-ának (2) bekezdése. Ehhez képest azonban az alperes nem többletköltséget okozott a felperesnek, hanem – a felperes pernyertessége esetén – esetlegesen a részéről az ügy „bonyolultsága” miatt magasabb összegben igényelhető ügyvédi munkadíjat a R. 3. §-a (6) bekezdésének alkalmazásával.

[42] A fellebbezés a vonatkozásban megalapozott, hogy az elsőfokú ítélet indokolása hiányos az alperes jogi képviselőjének megítélt útiköltség körében, amelyet az ítéltábla az alábbiak szerint egészít ki. A felperes álláspontjától eltérően nem bizonyítási eljárást kell folytatni a perköltség körében, hanem a félnek azt a felszámítottához képest kell – szükség szerint – igazolnia a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése alapján, a bíróság pedig e felszámítás és az ahhoz csatolt okiratok alapulvételével határozza meg a perköltség összegét a Pp. 82. §-ának (3) bekezdése alapján. Az alperes pedig igazolta útiköltségét, hiszen annak ellenére, hogy helyettes képviselő járt el a tárgyalásokon, e helyettes használhatta a becsatolt forgalmi engedély szerint a meghatalmazott jogi képviselő üzemben tartásában lévő járművet, mint ahogy az alperesnek alapvető joga, hogy eldöntse, ki képviseli a perben. Az alperes jogi képviselőjének szintén orosházi székhelyű helyettese azonban az elsőfokú ítéletben rögzítettekkel szemben nem 4, hanem 5 tárgyaláson vett részt (17., 26., 43., 53. és 60. sorszámú jegyzőkönyvek), amely tárgyalási jelenlét – önmagában igazolva az ügyvédi munkadíjat is – egy útra oda-vissza 390 km távolságot jelent. Az ehhez használt 1398 cm³ hengerűrtartalmú jármű 100 km-enként elszámolható fogyasztása 8,6 liter benzin a közúti gépjárművek, az egyes mezőgazdasági, erdészeti és halászati erőgépek üzemanyag- és kenőanyag-fogyasztásának igazolás nélkül elszámolható mértékéről szóló 60/1992. (IV. 1.) Korm. rendelet 4. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján. Ez az érintett, mindvégig 2022. évi tárgyalások (január 19., február 15., április 21., szeptember 20 és november 8.) esetében az

irányadó (hatósági) üzemanyagárak mellett ($5 \times 3,9 \times 8,6 \times 480 = 80\,496$ Ft) jelentősen meghaladja az elsőfokú bíróság által meghatározott 48 000 Ft-ot, ezért a felperes ezzel kapcsolatos fellebbezése is megalapozatlan volt. A felperes jogszabályi alapot nélkülöző hivatkozásával szemben pedig az alperesnek nem volt olyan kötelezettsége, hogy kérje az eljárás szünetelését.

[43] Mindezek miatt e kiegészítésekkel és korrekciókkal az elsőfokú ítélet egyebekben helytálló indokolása is megfelel a Pp. 346. §-ának (4) és (5) bekezdéseiben foglaltaknak, ezért az ítéltábla mindezek alapján helybenhagyta az érdemben helyes elsőfokú ítéletet a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján az alábbiakon alapuló pontosítással.

[44] Az ítéltábla a Pp. 383. §-ának (6) bekezdése alapján hivatalból észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 101. és 102. §-ain alapuló kötelezettsége ellenére nem rendelkezett róla, hanem csak az ítélet indokolásában tüntette fel, hogy a kereseti illeték a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján az állam terhén marad a felperesnek biztosított költségkedvezmény miatt, ezért az ítéltábla ennyiben korrigálta az elsőfokú ítélet rendelkező részét a következőkre is figyelemmel. Bár az elsőfokú ítélet indokolásának [147] bekezdése szerint az elsőfokú bíróság személyes költségmentességet engedélyezett a felperesnek, a felperesnek ilyen kérelme valójában nem volt (és az elsőfokú bíróság sem hozott ilyen végzést). Ennek oka az volt, hogy a közjegyző a pert megelőző fizetési meghagyásos eljárásban teljes személyes díjfeljegyzési jogot engedélyezett a részére az Fmhtv. 48. §-ának (1) bekezdése alapján. A (2) bekezdés 1. mondata értelmében pedig a díjfeljegyzési jog alapján a fél részben vagy egészben mentes a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztéséért fizetendő eljárási díj, illetve a végrehajtási díj előlegezése, valamint a közjegyző határozata ellen előterjesztett fellebbezés és az ellentmondás folytán perré alakult eljárás illetékének viselése alól. A díjfeljegyzési jog engedélyezésének alapjául szolgáló körülmények igazolásáról, valamint a fizetési meghagyásos eljárással összefüggő költségek előlegezéséről, megfizetéséről és behajtásáról szóló 27/2017. (XII. 27.) IM rendelet 4. §-ának (3) bekezdése szerint pedig a fizetési meghagyás ellen előterjesztett ellentmondás folytán megindult perben a bíróság az eljárást befejező határozatában a közjegyzői kamara részére megfizetendő díjat összegeként megjelöli és felhívja a felet, hogy a díjat az Fmhtv. 46. §-ában meghatározott módon fizesse meg; a bíróság a felhívást azzal a figyelmeztetéssel látja el, hogy a díjfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett díjat végrehajtási költségként kell behajtani. Az elsőfokú bíróság azonban e jogszabályi kötelezettsége ellenére egyelőre nem rendelkezett a feljegyzett 8000 Ft közjegyzői díj viseléséről, ezért határozata e járulékos kérdés körében a részéről kiegészítésre szorul (amelyet a M. O.-os K.j.-i K. előzetesen jelzett a 15. sorszámú beadványában). A díj viselőjének személyétől függetlenül azonban a közjegyzői díj beszámít az eljárás illetékébe az Itv. 42. §-ának (2) bekezdése alapján, ezért az ítéltábla 7000 Ft-ban (15 000 – 8000 Ft) határozta meg az állam terhén maradó illeték összegét.

[45] A fellebbezés megalapozatlan volt, ezért a felperes köteles megfizetni az alperes jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltségét a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján. Az ítéltábla ennek összegét a R. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontjában, (5) bekezdésében és 4/A. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján határozta meg.

[46] Az állam a felperes fentiek szerinti költségkedvezménye miatt a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján viseli a fellebbezési illetéket.

Debrecen, 2023. május 18.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás
s.k. bíró